

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 Ps 194837 24 Pž 2
Novi Travnik, 3.12.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Mirjana Grubešić predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Senad Begović, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Udruga filmske industrije Kiseljak, ul. Administrativno poslovni centar b.b. – APC b.b., Kiseljak, zastupan po punomoćnicima iz Zajedničke advokatske kancelarije Višnja Dizdarević, Predrag Radovanović, Emin Olovčić i Damir Vrdoljak, ul. Obala Kulina bana br. 5, Sarajevo, protiv tuženika „BLICNET“ d.o.o. Banja Luka, Majke Jugovića 25, Banja Luka, zastupan po punomoćniku Branislavu Cvijanović, odvjetniku iz Banja Luke, Svetozara Markovića br. 5/11, Banja Luka, radi duga, v.p.s. 355.651,28 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Ps 194837 24 Ps 2 od 14.6.2024.godine, u sjednici vijeća održanoj 3.12.2024.godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana i presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Ps 194837 24 Ps 2 od 14.6.2024.godine potvrđuje.

Odbija se tuženi sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovan.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom (prvim stavom izreke) obavezna je tuženi da tužitelji isplati novčani iznos od 516.749,03 KM, sa zakonskom zateznom kamatom utvrđenom Zakonom o visini stope zatezne kamate, kako slijedi;

- na iznos od 161.097,75 KM, počev od 25.04.2019.godine pa do isplate,
- na iznos od 204.294,64 KM, počev od 19.07.2019.godine pa do 06.08.2019.godine,
- na iznos od 174.294,64 KM, počev od 07.08.2019.godine pa do isplate,
- na iznos od 181.356,64 KM, počev od 07.08.2019.godine pa do isplate,

te nadoknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 14.391,00 KM, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio tuženi pobijajući prvostepenu presudu u cjelini zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da drugostepeni sud uvaži žalbu i preinači prvostepenu presudu na način da odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan i obaveže tužitelja na naknadu troškova parničnog postupka i troškova postupka po žalbi ili da prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Suštinski, žalbom osporava prvostepenu presudu zbog povrede čl. 8. i

191. stav 4.ZPP-a, odnosno propusta prvostepenog suda da cijeni dokaze tuženog što je imalo za posljedicu nepravilno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, iz kojeg, po žalitelju i njegovom mišljenju zasnovanom ne njegovoj ocjeni dokaza proizilazi da da je tužitelj obavljao poslove kolektivne organizacije bez dozvole Instituta slijedom čega je ugovor od 9.4.2019.godine lišen pravnog osnova i ništav. Dakle, kroz cijeli tekst žalbe žalitelj osporava pravilnost i zakonitost pobijane odluke kroz navode da je odlukama Suda BiH i drugih organa rješenje o davanju dozvole bez pravnog dejstva.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Ispitujući prvostepenu presudu po žalbi na osnovu člana 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine FBiH, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta: ZPP) u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti drugostepeni sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizlazi sljedeće činjenično stanje:

-da je nesporno da je tužitelj kao ovlaštena kolektivna organizacija dana 17.1.2019. godine zaključio Kolektivni ugovor o kablskom reemitiranju audiovizuelnih autorskih djela u Bosni i Hercegovini sa Asocijacijom kabel operatera i distributera mrežnih usluga u BiH – AKOP, koji je objavljen u Službenom glasniku BiH br. 4/19 od 22.01.2019. godine,

-da je Institut za intelektualno vlasništvo BiH dana 21.6.2016.godine donio Rješenje broj IP-03-47-5-288/16 GM od 21.04.2016. godine o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kablovsko reemitovanje audiovizuelnih autorskih djela, koje je snadbjeveno klauzulom pravosnažnosti,

-da su parnične stranke dana 9.4.2019.godine zaključile Ugovor o prijenosu prava kablskog reemitiranja audiovizualnih autorskih djela kojim su definirana prava i obveze povodom kablskog reemitiranja AV djela iz repertoara tužitelja i kolektivnog ostvarivanja prava za kablsko reemitiranje tih dijela, a koje je tuženi vršio na teritoriji Bosne i Hercegovine u periodu od 21.4.2016.godine do 31.12.2018.godine.

- da je nesporno da se tuženi navedenim Ugovorom obvezao na plaćanje naknade za 2016.godinu odnosno za period od 21.4.2016.godine do 31.12.2016.godine, od kada je tužitelj nositelj pravosnažne dozvole Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, s tim da je tuženom ostavljena mogućnost da se oslobodi plaćanja ove naknade ili da se ista umanjuje, ukoliko budu ispunjeni uslovi predviđeni odredbama člana 18. Ugovora,

-da je provedenim vještačenjem po vještaku ekonomske struke Bilandžija Božene od 31.8.2022.godine utvrđeno je da potraživanja tužitelja sa danom 12.8.2022.godine iznose ukupno 646.063,80 KM, a u dopunskom nalazu i mišljenju od 26.11.2022.godine da potraživanja tužitelja za 2016.godinu, na bazi mjesečnih podataka iznose 136.933,09 KM. Dopunu nalaz i mišljenja je razložno obrazložila na ročištu za glavnu raspravu dana 26.01.2023.godine, navodeći da je Kolektivnim ugovorom definirano da ukoliko klijent uplati jednokratno odnosno do predviđenog roka dug za 2016.godinu odobrava se popust od 15 % i isti je bio primijenjen na fakturi koju je Udruženje filmske industrije ispostavilo Elta kabel d.o.o. za 2016.godinu. Nadalje navodi da je uplata izvršena u dvije tranše, tako da iznos potraživanja tužitelja od tuženika bez popusta sa uključenim PDV-om za

2016.godinu iznosi 161.097,75 KM, a ukupna potraživanja tužitelja prema tuženiku iznose 516.749,03 KM.

Iz stanja spisa i izjavljene žalbe ovaj Sud zaključuje da tuženi nastoji osporiti osnovanost tužbenog zahtjeva, pa i zakonitost pobijane odluke, suštinski kroz navode da je Ugovor od 9.4.2009.godine ništav na temelju čl. 52. Zakona o obligacionim odnosima FBiH („Službeni list SFRJ“ br. 29/78 do 57/89, „Službeni list R BiH“ br. 2/92, 13/93 i 13/94, te „Službene novine Federacije BiH“ br. 29/03 i 42/11- u daljem dijelu teksta: ZOO) koji propisuje da je ugovor ništav ako osnov ne postoji ili je nedopušten, jer je isti, prema viđenju žalitelja, lišen pravnog osnovan budući da tužitelj nije mogao zaključiti ni Kolektivni ugovor o kabelskom reemitiranju audiovizuelnih autorskih dijela u BiH koji je zaključen sa Asocijacijom kabel operatera i distributera dana 17.1.2009.godine, a ni ugovor zaključen između stranaka od 9.4.2019.godine jer rješenje ne egzistira u pravnom prometu, još od 30. 8. 2016. godine jer je navedena dozvola ukinuta. U tom pravcu je i predlagao dokaze izvedene pred prvostepenim sudom, i to: Tužba upućena Upravnom odjeljenju Suda BiH, od 01.10.2020. godine, Rješenje Žalbenog vijeća pri savjetu ministara BiH, broj: UP 2 ŽV-09-07-3-118/16, od 20.08.2020. godine, Tužba upućena Sudu BiH od 01.07.2021.godine, Presuda Suda BiH broj S1 3 036256 20 U, od 22.04.2021.godine, Tužba upućena upravnom odjeljenju Suda BiH, od 24.11.2020. godine, Rješenje Instituta za intelektualnu svojinu BiH, broj IP-04-47-5-783-11/20GM od 29.09.2020. godine, Potvrda Instituta za intelektualnu svojinu BiH broj: 04-47-5-754-2/19 GM od 08.11.2019.godine, Rješenje Instituta za intelektualnu svojinu BiH broj: IP-04-47-5-783-2/19GM, od 30.12.2019.godine, Presuda Suda BiH broj SL 3 U 032078 19 U, od 19.02.2021.godine, Presuda Suda BiH broj SL 3 U 033060 19 U, od 17.02.2021.godine, Zahtjev za oglašavanje Rješenja ništavim upućeno Žalbenom vijeću pri Vijeću ministara BiH od 27.07.2020.godine, Dostava informacija od strane Instituta za intelektualnu svojinu BiH, broj 04-15-1-827-2/BGM od 17.12.2018.godine, Podnesak tužitelja upućen Sudu BiH u predmetu broj: SL 3 P 031974 20 P2, od 20.05.2020.godine, Podnesak tužitelja upućen Sudu BiH u predmetu broj: SL3 P 031974 20 P2, od 05.06.2020.godine, Podnesak prvotuzene broj 03-6-10-2-P-84/19, od 04.06.2020.godine, Rješenje Suda BiH brojSL3 P 031974 20 PŽ2 od 29.01.2020.godine, Žalba zakonskog zastupnika prvotuzene upućena Sudu BiH, od 25.12.2019. godine, Rješenje Suda BiH broj: SL 3 P 031974 19 P, od 26.07.2019.godine, Tužba upućena Sudu BiH od 29.06.2020.godine, Rješenje Instituta za intelektualnu svojinu broj: IP-04-47-5-332-2/20GM od 20.05.2020.godine, Zahtjev za izdavanje akta broj 68/20 od 15.05.2020.godine, Tužba za pokretanje pravnog spora protiv Rješenja Instituta za intelektualnu svojinu BiH broj 03-13-2-749-6/19GM od 01.02.2019.godine, od 29.03.2019.godine, Rješenje Suda BiH brojSL3 U 024730 19 U2, od 15.04.2019.godine, Dostava informacija Instituta za intelektualnu svojinu BiH broj: 04-12-1-827-2/18GM od17.12.2018. godine, Zaključak Instituta za intelektualnu svojinu broj: IP-04-47-5-783-5/19GM od 17.01.2020.godine, Tužba upućena upravnom odjeljenju Suda BiH od 31.01.2020. godine, Rješenje Instituta za intelektualnu svojinu broj: IP-04-47-5-783-2/19GM, od 30.12.2019.godine, Odluka o dopustivosti Ustavnog Suda BiH u predmetu broj: AP-1863/19 od 22.05.2019.godine, Zaključak Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara BiH broj: UP 2 ŽV-09-07-3-118/16 od 13.01.2020. godine, Rješenje Suda BiH broj: SL 3 U 023589 18 Uvp od 28.03.2019.godine, Rješenje Suda BiH broj: SL 3 U 022127 16 U od 28.03.2017.godine, Rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj: SL 3 U 024730 18 Uvi, od dana 22.01.2019. godine, Zahtjev Instituta za intelektualno vlasništvo

Bosne i Hercegovine za pristup informacijama broj: 04-12-1-827-2/18 GM, od dana 17.12.2018. godine, Potvrda Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, broj: 03-47-5-754-2/18 GM, od dana 20.11.2018. godine, Presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: SL3 U 034685 17 U, od dana: 30.10.2018. godine, Presuda Suda Bosne i Hercegovine broj: SL 3 U 02358916 U, od dana: 17.09.2018. godine, Rješenje Suda Bosne i Hercegovine broj: SL 3 U 022127 16 U, od dana: 28.03.2017. godine, Rješenje o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kabela reemitiranje audiovizualnih djela (Službeni glasnik BiH broj: 14/17 od dana 28.02.2017. godine), Rješenje o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kabela reemitiranje audiovizualnih djela br. 03-47-5-288-21/16 GM od 04.01.2017. godine, Rješenje Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine broj: UPŽV-09- 1 07-3-118/16, od dana 13.12.2016. godine, kojim je Rješenje Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine broj: UPŽV-09-07-3-118/16 od 30.08.2016. godine ukinuto po pravu nadzora i kojim je naloženo Institutu za intelektualno vlasništvo da donese novo Rješenje koje će u cijelosti zamijeniti Rješenje Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine broj: IP-03-47-5-288/15 GM od 21. 04.2016. godine, Rješenje Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine broj: UPŽV-09- 07-3-118/16 od dana 30.08.2016. godine, kojim je Rješenje Instituta za intelektualno vlasništvo broj: IP-03-47-5-288/15 GM od dana 21.04.2016. godine, oglašeno ništavim, Rješenje o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kabela reemitiranje audiovizualnih djela (Službeni glasnik BiH broj: 14/17, od dana 28.02.2017. godine), Rješenje o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kabela reemitiranje audiovizualnih djela (Službeni glasnik BiH broj: 37/16, od dana 20.05.2016. godine), Rješenje o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na audiovizualnim djelima (Službeni glasnik broj: 84/15, od dana 02.11.2015. godine), Rješenje Instituta za intelektualnu svojinu BiH br. 03-13-2-7496/19GM od 01.02.2019. godine, Rješenje Suda BiH br. SL3 P 03197419 PŽ od 29.10.2019. godine, Presuda Suda BiH broj SL 3 U 034685 20 U od 09.09.2020. godine, Rješenje Općinskog suda u Sarajevu broj 65 O Ps 792644 19 Ps od 05.11.2021. godine, Kolektivni ugovor o kablskom reemitiranju audiovizualnih autorskih dijela u BiH, objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 4, od 22.01.2019. godine, Službeni glasnik BiH br. 63/19 – Rješenje instituta za intelektualno vlasništvo BiH (izvod), Presuda suda BiH, broj S1 3 U 032078 19 U, od 19.02.2021. godine, Presuda suda BiH, broj S1 3 U 036256 20 U, od 22.04.2021. godine, Tužba sudu BiH, tužilac Udruženje filmskih radnika u BiH, Sarajevo, tuženi Institut za intelektualno vlasništvo BiH, Mostar, od 21.05.2021. godine, Zaključak Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, broj IP-03-13-2-749-12/18GM, od 25.03.2021. godine, Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Suda BiH od 30.12.2022. godine,

Imajući u vidu obavezu suda iz čl. 221. ZPP-a, a u vezi sa čl. 209. stav 2. tačka 9. ZPP-a, te sadržaj obrazloženja pobijane odluke, ovaj sud uočava da je Vrhovni sud FBiH u predmetu broj: 51 0 Ps 187790 24 Rev dana 10.10.2024. godine donio presudu kojom se revizija odbija u predmetu koji je vođen između istih stranaka, po tužbi tuženog, sa zahtjevom da se utvrdi da je ništav Ugovor o prijenosu prava kablskog reemitiranja audiovizualnih autorskih dijela, zaključen dana 9.4.2019. godine, između privrednog društva Elta Kabel d.o.o. Doboj (sada Blicnet d.o.o. Banja Luka) i tuženog Udruženja filmske industrije Kiseljak. Navedeni postupak je vođen po tužbi tuženog, s ciljem utvrđivanja apsolutne ništavosti ugovora o prenosu prava kablskog reemitiranja audiovizuelnih autorskih djela, zaključenog dana 9.4.2019.

godine između privrednog društva „Elta-Kabel“ d.o.o. Doboj čiji je slijednik sada tužitelj i tuženog, u kojem postupku je bilo sporno da li na strani tuženog postoji pravo da obavlja poslove kolektivne organizacije iz člana 3. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskih i srodnih prava BiH, odnosno drugačije kazano da li u situaciji kada postoji odluka nadležnog organa koji je zakonom ovlašten organ za dodjeljivanje dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu audiovizuelnim djelima u području reemitovanja redovni sud može preispitivati takvu odluku u pogledu ispunjenosti uvjeta da se dozvoli obavljanje navedenih poslova i osporavano. Konkretno, osporavano je da li tuženi (u ovom predmetu tužitelj) ima pravo da obavlja poslove ostvarivanja prava na naknadu za kablovsko reemitovanje audiovizuelnih autorskih djela na temelju Rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, kao nadležni organ, donesenog u upravnom postupku pod brojem IP-03-47-5-288/16 GM od 21.4.2016. godine u smislu da li je to rješenje na snazi i u tom pravcu isticana ništavost ugovora od 9.4.2019.godine, kroz nastojanje tuženog, da dokazima (odluke Suda BiH i dr.) dokaže da nije.

Dakle, tuženi kroz sadržaj odgovora na tužbu, ali i žalbu, osporava osnovanost tužbenog zahtjeva, ali i zakonitost pobijane odluke kroz navode, da je predmetni ugovor ništav jer je Kolektivni ugovor o kablovskom reemitiranju audiovizualnih autorskih djela u Bosni i Hercegovini, objavljen u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, broj 4/19 od 22. januara 2019. godine, a i na temelju njega zaključeni ugovor od 9.4.2019.godine, zaključen bez dozvole nadležnog organa- Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koji je nesporno donio rješenje broj IP-03-47-5-288/16 GM od 21.4.2016. godine o izdavanju dozvole za kolektivno ostvarivanje prava na naknadu za kablovsko reemitovanje audiovizuelnih autorskih djela, snadbjeveno klauzulom pravosnažnosti, na koje se tužilac poziva u ovom postupku, a i inače u svom radu, nije na snazi, odnosno da ono ne egzistira u pravnom prometu, još od 30. 8. 2016. godine slijedom čega tužitelj nema svojstvo kolektivne organizacije u smislu člana 6. stav 1. ZKOASP i nije mogao zaključiti sporno ugovor, koji se u takvoj situaciji ima smatrati ništavim, što dovodi do gubitka njegove aktivne legitimacije.

Ništavost ugovora sud ocjenjuje na osnovu zahtjeva stranke, koji je istaknut u tužbi. Neovisno od prednjeg, sud u određenim slučajevima, kada odluka o tužbenom zahtjevu zavisi od rješavanja prethodnog pitanja koje se odnosi na to da li postoji neko pravo ili pravni odnos, a o tom pitanju još nije donio odluku sud ili drugi nadležni organ (prethodno pitanje), može sam riješiti to pitanje, ako posebnim propisima nije drugačije određeno. Dakle, zakonom propisan uslov za rješavanje prethodnog pitanja koje se kroz postupak nameće kao sporno, a od značaja je za odlučivanje o osnovnosti tužbenog zahtjeva, kao što je postojanje pravnog odnosa, čije postojanje je isključeno u slučajevima kada je zaključen ugovor koji je ništav jer ništavost ugovora nastupa po samom zakonu, ex lege dok odluka suda o ništavosti nekog ugovora je samo deklarativne naravi, je da sud o tom pitanju nije prethodno odlučio, što u konkretnom slučaju nije ispunjeno. Sud je predmetu broj: 51 0 Ps 187790 24 Rev po tužbi tuženog za utvrđivanje ništavosti ugovora od 19.4.2019.godine pravosnažno odbio tužbeni zahtjev za utvrđivanje ništavosti ugovora, u postupku u kojem su isticani isti navodi kao i u ovoj slučaju i isti dokazi, samo u ovom u okviru odgovora na tužbu, kroz koji žalitelj suštinski nastoji postići reviziju ranijeg predmeta u kojem je pravosnažno odbijen. Razmatranje navoda iz odgovora na tužbu, kojim tuženi suštinski kroz cijeli ovaj postupak, pa i žalbi

osporava, osnovanost zahtjeva za isplatu naknade pozivajući se na ništavost ugovora od 9.4.2019.godine, na kojem tužitelj zasniva svoj zahtjev,

Dakle, prvostepeni sud jeste propustio cijeniti dokaze tuženog, dostavljene uz odgovor na tužbu na način propisan čl. 8. i 191. stav 4. ZPP-a, svaki dokaz pojedinačno i u međusobnoj vezi i u obrazloženju pobijane odluke dati takvu ocjenu dokaza, što u konkretnom slučaju ne predstavlja povredu čl. 209. stav 1. ZPP-a. Ovo tim prije jer su svi dokazi tuženog, pojedinačno pobrojani na strani 3. i 4. obrazloženja ove odluke, prema sadržaju odgovora na tužbu, navoda iznesenih u toku postupka, pa i u žalbi, usmjereni na dokazivanje nepostojanja dozvole Instituta iz člana 10. stav 1. Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (Sl. glasnik BiH broj 63/10- u daljem dijelu teksta: Zakon) na temelju koje pravna osoba može obavljati poslove iz čl. 3. tog Zakona, odnosno njenom naknadnom ukidanju što, prema tvrdnjama žalitelja, ima za posljedicu nepostojanja osnova za obavljanje poslova kolektivne organizacije i zaključivanje ugovora od 19.4.2019.godine, slijedom čega je na temelju čl. 52. ZOO-a takav ugovor ništav, a tužitelj lice koje nema svojstvo kolektivne organizacije, pa ni aktivnu legitimaciju, koji su isticali u predmetu broj: 51 0 Ps 187790 21 Ps o kojim pitanjima, koja se kao sporna pojavljuju i u ovom predmetu, je raspravljano u tom predmetu, cijenjeni izvedeni dokazi koji su identični dokazima u ovom spisu, što upućuje na zaključak da žalitelj, i u ovom predmetu, kroz takve navode i dokaze, ponovo, drugi put, nastoji osporiti postojanje svoje obaveze na identičan način kao u predmetu broj: 51 0 Ps 187790 21 Ps, pokušavajući izdejsstvovati odbijajuću odluku kroz prethodno pitanje ništavosti ugovora i nedostatka aktivne legitimacije iz istih razloga, što nije dopušteno.

Na nedopuštenost upućuje odredba čl. 12. ZPP koja jasno propisuje šta se smatra prethodnim pitanjem, kao i uslov da bi se sporno pitanje moglo pojaviti kao prethodno, pa samim tim i rješavati kao prethodno, je da o tom pitanju još nije donio odluku sud, koji uslov u konkretnom slučaju nije ispunjen jer je sud po pitanju ništavosti istog ugovora donio odluku u predmetu broj: 51 0 Ps 187790 21 Ps u kojem je to pravno pitanje pravosnažno riješeno, slijedom čega bi ponovno ocjenjivanje pravne valjanosti tog ugovora bilo protivno čl. 12. ZPP, ali i članu 196. stav 2. ZPP koji propisuje da sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi je li stvar pravomoćno presuđena, i ako utvrdi da je parnica pokrenuta o zahtjevu o kojemu je već pravomoćno odlučeno, odbacit će tužbu.

Cilj citiranog člana je zaštita principa, koji je ujedno i temelj pravne sigurnosti, da se o istoj stvari među istim strankama može suditi samo jedanput (ne bis in idem) odnosno da se strankama onemogućiti da poništi učinke ranije pravosnažne presude, jer bi time bilo povrijeđeno pravo suprotne stranke na pošteno suđenje iz člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama, kako to tumači i Evropski sud za ljudska prava u predmetu Brletić protiv Hrvatske (Presuda od 16. januara 2014. godine, zahtjev broj: 42009/10). Pri tom je potrebno naglasiti da je pravosnažna sudska odluka, bila ona zakonita ili ne, mjerodavna za pravne odnose stranaka koji su prije pravosnažnosti bili sporni (res iudicata facit ius inter partes) pa su se stranke dužne ponašati u skladu s njom. Sudske odluke se mogu pobijati samo vanrednim pravnim lijekovima i drugim pravnim sredstvima koja su strankama zakonom stavljena na raspolaganje ali ne kroz zakonom priznato pravo na osporavanje osnovanosti tužbenog zahtjeva, kako kroz odgovor na tužbu, tako i

kroz žalbu, na način da tuženi kroz prethodno pitanje osporava zakonitost presude kojom je utvrđeno da ugovor koji je zaključen među njima nije ništav.

Raspravljanje po takvom prethodnom pitanju, na kojem je tuženi u cijelosti zasnivao svoje navode neosnovanosti tužbenog zahtjeva, izuzev prigovora zastare potraživanja, čija pravilnost nije osporavana žalbom, bi imala za posljedicu potencijalnu reviziju ranije donesene odluke između istih stranaka, u obrnutim ulogama, vođenim sa istim ciljem, i u konačnom donošenjem sadržajno različite odluke u istoj pravnoj stvari i dva različita viđenja pitanja ništavosti ugovora od 9.4.2019. godine, na koji način bi kroz ocjenu osnovanosti zahtjeva tužitelja za isplatu novčanog iznosa od 516.749,03 KM, ponovno cijenjeno pitanje ništavosti tog ugovora sa aspekta postojanja dozvole Instituta da tužitelj obavlja poslove kolektivne organizacije, upravo zbog činjenice da je tuženi koristio svoje zakonom propisano pravo da daje odgovor na tužbu i predlaže dokaze s ciljem osporavanja osnovanosti tužbenog zahtjeva. Tuženi takvo pravo ima, jer mu je zagantovano čl. 70. i 102. ZPP, ali ne i pravo da kroz odgovor na tužbu i dokaze, koje može predlagati pred prvostepenim sudom, zahtjeva ponovnu ocjenu istih navoda i istih dokaza sa ciljem da dokaže da je ugovor između stranaka na kojem tužitelj zasniva svoj zahtjev ništav iz istih razloga, stavljajući sud u takvu situaciju da dva puta cijeni iste navode i iste dokaze sa ciljem da traženi odgovor na pitanje da li je ugovor ništav, jednom po tužbi tuženog podnesenoj sa zahtjevom za utvrđivanje ništavosti ugovora, a drugi put po tužbi tužitelja za isplatu duga po tom ugovoru, kroz prethodno pitanje ništavosti tog ugovora koje se upravo iz tog razloga na temelju čl. 12. ZPP ne može cijeliti kao prethodno jer je sud donio odluku po tom pitanju. Drugačije postupanje bi bilo protivno članu 12. ZPP i uslovu: „A o tom pitanju još nije donio odluku sud” što predstavljalo povredu principa ne bis in idem zaštićenog čl. 196. ZPP.

Polazeći od obaveze suda iz čl. 221. ZPP-a, a u vezi sa čl. 209. stav 2. tačka 9. ZPP-a ovaj Sud zaključuje da propust prvostepenog suda da cijeni ovakve dokaze tuženog i na temelju takve ocjene obrazlaže postojanje razloga ništavosti sa aspekta postojanje dozvole za rad i tom pravcu nedopuštenost ugovora i nepostojanje osnova, na čije dokazivanje su i predloženi, ne predstavlja povredu iz čl. 209. stav 1. ZPP i da kao takav, u ovakvoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, iz naprijed obrazloženih razloga, ne utječe na pravilnost i zakonitost pobijane odluke, ni kroz žalbeni navod nepravilno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Suprotno žalbenim navodima, žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava nije ostvaren jer je prvostepeni sud na pravilno utvrđeno činjenično stanje iz kojeg proizilazi da je tužitelj dobio dozvolu Instituta za obavljanje iz čl. 3. Zakona, među kojim je i sklapanje ugovora o prijenosu neisključivih prava korisnicima za uporabu autorskih djela iz repertoara kolektivne organizacije pod podjednakim uvjetima za iste vrste korisnika, za iste vrste djela i za iste načine uporabe zaključenje sklapanje kolektivnih ugovora s reprezentativnim udrugama korisnika o uvjetima za uporabu autorskih djela i naplate naknade, odnosno da ispunjava uslove iz čl. 6. stav 1. a u vezi sa čl. 3. Zakona, koje obaveze je, kao ovlaštena kolektivna organizacija izvršio zaključenjm Kolektivnog ugovora o kablskom reemitiranju audiovizuelnih autorskih djela u Bosni i Hercegovini od 17.1.2019.godine sa Asociacijom kabel operatera i distributera mrežnih usluga u BiH – AKOP, koji je objavljen u Službenom glasniku BiH br. 4/19 od 22.01.2019. godine. Navedenim ugovorom regulisana su osnovna prava i obaveze u vezi sa kablskim reemitiranjem audiovizuelnih djela iz repertoara

tuženog kao kolektivne organizacije na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i pravo na naknadu za kabelsko reemitiranje audiovizuelnih djela, bez obzira na vrstu i naziv tehnologije na kojoj se zasniva sistem distribucije kojim korisnik obavlja kabelsko reemitiranje. Na osnovu zaključenog Kolektivnog ugovora, tuženi je sa Elta Kabel d.o.o. Doboj (sada tužitelj Blicnet d.o.o. Banja Luka) zaključio ugovor od 9.4.2019.godine o prenosu prava kabelskog reemitiranja audiovizuelnih autorskih dijela. Ovim dokazima tužitelj je dokazao postojanje aktivne legitimacije, odnosno ovlaštenja da zahtjeva isplatu konačno opredjeljenog iznosa čija visina žalбом nije osporavana.

Članom 8. i 123. stav 2. ZPP je propisano da će sud na osnovu slobodne ocjene dokaza, cijeneći ih savjesno i brižljivo, utvrditi relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke u konkretnoj pravnoj stvari. Kako stranke vrlo često predlažu i dokaze za koje se u toku postupka ispostavi da nisu relevantni, takve dokaze sud nije obavezan cijeniti niti ih posebno obrazlagati. U tom pravcu upućujemo na pravni stav Vrhovnog suda Federacije BiH iz odluke broj 65 0 Ps 027064 14 Rev od 10.02.2015. godine i odluku Ustavnog suda BiH broj AP 3074/17 od 31.01.2018. godine u kojoj je Ustavni sud ukazao na standarde koje mora sadržavati svaka odluka. S obzirom na opredjeljeni tužbeni zahtjev, nasuprot žalbenim navodima, prvostepeni sud je cijenio relevantne dokaze parničnih stranaka na osnovu kojih je utvrdio relevantne činjenice za donošenje pravilne i zakonite odluke.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Odluka o troškovima žalbenog postupka tuženog donijeta je primjenom odredbi iz člana 387. stav 1. 386. stav 1. i člana 397. stav 1. ZPP. Tuženom temeljem odredbe čl.386. stav 1. ZPP-a ne pripadaju ni troškovi sastava žalbe u traženom iznosu od 5.668,65 KM, koja je odbijena kao neosnovana.

Kako ne stoje ni ostali žalbeni razlozi koje ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku FBiH, a niti razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 226. ZPP, to je valjalo žalbu tuženog odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrditi.

Predsjednica vijeća

Mirjana Grubešić

